GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 279. Vinerĭ, 17 (29) Decemvre. 1887.

Cătră cetitorii „Gazetei Transilvaniei“!

In puţine dile se'mplinescŭ 50 de anĭ, de când „Gazeta Transilvaniei“ luptă pentru lăţirea culturei române, pentru libertatea şi drepturile poporului românŭ.

Pe timpulŭ celei mai cumplite prigonirĭ a neamului românescŭ, „Gazeta Transilvaniei“ a arboratŭ în mijloculŭ valoroşilorŭ comercianţĭ românĭ de odinióră din Braşovŭ drapelulŭ redeşteptării naţionale.

Cincĭ-decĭ de anĭ de muncă, de grele şi de necurmate lupte pentru înălţarea şi prosperarea românismului se împlinescŭ.

Generaţiunea vechiă şi generaţiunea cea nouă şĭ-au datŭ mâna, au pusŭ umĕrŭ la umĕrŭ, pentru realisarea marei opere a redeşteptării şi a liberării poporului românŭ asupritŭ.

Lucrat'au toţĭ cu însufleţire bărbătéscă şi cu statorniciă sub drapelulŭ sfântŭ arboratŭ de „Gazeta Transilvaniei“ şi urmândŭ devisei nemuritorului bardŭ naţionalŭ: „*Uniţi-vĕ în cugetŭ, uniţi-vĕ 'n simţirĭ!*“

Şi munca lorŭ a fostŭ încoronată de succesŭ.

Unde eramŭ acum cincĭ-decĭ de anĭ şi unde suntemŭ astădĭ! De s'a ridicatŭ spiritulŭ poporului românŭ, de s'a întăritŭ consciinţa lui naţională, de s'a pusŭ temeliă la cultura lui naţională, cine va susţiné, că la acéstă lucrare măréţă naţională n'a avutŭ póte cea mai însemnată parte diarulŭ nostru, care a mersŭ totdéuna înainte cu lumina pe cărările întunecóse ce trebuiá sĕ le străbatemŭ?

Credincioşĭ devisei ce şĭ-au ales'o fii nobilĭ şi devotaţĭ ai naţiunei în lupta pentru eliberarea şi redeşteptarea naţiunei române, amŭ făcutŭ totŭ ce în putinţă ne-a statŭ, pentru ca diarulŭ nostru sĕ pótă corĕspunde câtŭ mai multŭ grelei sale chiămărĭ.

Nu ne-amŭ datŭ îndĕrĕtŭ dinaintea nicĭ unei greutăţĭ, gata amŭ fostŭ a aduce orĭ-ce jertfă, şi décă în timpurĭ mai multŭ orĭ mai puţinŭ favorabile, prin carĭ amŭ trecutŭ, nu amŭ pututŭ sĕ facemŭ mai multŭ pentru fóia nóstră decâtŭ amŭ făcutŭ, causa au fostŭ firma nóstră hotărîre de a păstra în tóte împrejurările independenţa nóstră.

Astfelŭ, trebuindŭ sĕ cucerimŭ tĕrĕmulŭ pasŭ cu pasŭ, amŭ înaintatŭ încetŭ, dér sigurŭ, şi abia astădĭ, după cincĭ-decĭ de anĭ de muncă, ne vedemŭ în posiţiune de a realisa, cu încordarea tuturorŭ puterilorŭ nóstre, cea mai ferbinte dorinţă a neuitatului şi de fericită memoriă editorŭ alŭ diarului nostru Iacobŭ Mureşianu, ca *sĕ avemŭ şi propria nóstră tipografiă.*

Incepêndŭ cu diua de 1 Ianuariu 1888 **„Gazeta Transilvaniei“ se va tipări în propria nóstră tipografiă.**

În modulŭ acesta ni se dă putinţa de a aduce modificărĭ şi îmbunătăţirĭ în partea tehnică şi redacţională a fóiei nóstre.

Facemŭ tóte acestea, fără a cere însĕ şi din partea publicului sĕ facă mai marĭ jertfe. „Gazeta Transilvaniei“ va apăré şi dela 1 Ianuariu 1888 încolo totŭ în condiţiunile de până acum ale abonamentului.

Aducêndŭ acésta la cunoscinţa cetitorilorŭ noştri, îi asigurămŭ, că nu ne vomŭ abate din calea ce-o străbatemŭ acum de unŭ jumĕtate de seculŭ, ci că vomŭ lupta şi în viitorŭ cu îndoită putere şi cu acelaşĭ devotamentŭ pentru apĕrarea, ridicarea şi întărirea românismului.

Şi ca sĕ putemŭ contribui cu efectŭ la realisarea aspiraţiunilorŭ nóstre îndreptăţite naţionale în acéstă monarchiă, vomŭ stărui înainte de tóte sĕ ţinemŭ susŭ şi sĕ păstrămŭ nepătatŭ steagulŭ solidarităţii nóstre naţionale, alŭ unirei şi alŭ bunei înţelegerĭ între toţĭ factorii poporului nostru.

Suntemŭ tarĭ în convingerea, că toţĭ cei ce cugetă sincerŭ şi curatŭ asupra chiămării Românului în aceste critice timpurĭ vorŭ pune cu noi umĕrŭ la umĕrŭ şi astfelŭ vomŭ merge cu toţii înainte, dér numai înainte, cu unanima strigare:

Dumnedeu şi dreptulŭ nostru!

Redacţiunea.

„Situaţiunea României.“

Sub acestŭ titlu, „Liberté Roumaine“ de Duminecă publicá unŭ interesantŭ articulŭ de fondŭ, în care se vorbesce de greutăţile prin care trece în acestŭ momentŭ politica européná.

In complicaţiunile ce potŭ sĕ se ivéscă, României îi va fi greu sĕ stea neutră, dice acestŭ diarŭ; şi pornindŭ d'aci, elŭ analiséză situaţiunea României în două hipoteze: ca aliată a Austriei şi ca aliată a Rusiei.

Aliată cu Austria, dice „Liberté roumaine“, *România „va jena multŭ operaţiunile armatelorŭ rusescĭ.“*

Aliată cu Rusia, *România „póte ţiné pe locŭ celŭ puşinŭ trei sute de mii de oştire austro-ungară, în Banatŭ şi în Transilvania.“*

„Liberté roumaine“ conchide astfelŭ:

„E peste putinţă sĕ se scie ce se petrece în cancelariele europene şi n'amŭ pute spune nicĭ ce gândesce guvernulŭ nostru; der e unŭ faptŭ sigurŭ, anume că România e adi unŭ statŭ de care trebue sĕ se ţină sémă şi care póte, aruncându-şĭ sabia în cumpĕnă, sĕ facă sĕ se aplece balanţa victoriei de partea sa.

Situaţiunea acesta e estremŭ de avantagiosă, der şi estremŭ de delicată. Tótă lumea o scie, der nu fără mândriă constatămŭ că acésta sĕ scie şi dincolo de fruntarii şi că străinii se ocupă de atitudinea ce amŭ putea lua în cutare anume împrejurare. Concursulŭ séu duşmănia nóstră suntŭ cântărite după drépta lorŭ valóre şi puterile carĭ potŭ pune pe piciorŭ de rĕsboiu unŭ milionŭ de ómenĭ se întrebă cu nelinisce ce vomŭ face noi atuncĭ când ele vorŭ recurge la arme.

Sĕ sperămŭ că crisa actuală se va resolvi pacînicŭ; der, în acestŭ casŭ, noi vomŭ fi avutŭ partea nostră de acţiune şi istoria va spune într'o di. cu câtă greutate a apĕsatŭ, asupra hotărîrii potentaţilorŭ, carĭ decidŭ de sórtea lumii, mica Româniă, altă dată ignorată, umilită. tratată cu dispreţŭ.

Şi acestŭ capitolŭ nu va fi unulŭ din cele mai puţinŭ interesante din istoria nóstră contimporană«.

Rĕspunsŭ la atacurile contra prinţului Bulgariei.

„Gazeta de Colonia“ de câtva timpŭ atacă fórte aspru pe prinţulŭ Bulgariei, făcêndu-lŭ vinovatŭ de situaţiunea încordată de adĭ şi înputându-i că e unélta Orleaniştilorŭ. I se mai impută prinţului Ferdinand că a fostŭ încuragiatŭ de Ungurĭ sĕ candideze la tronulŭ bulgarŭ.

Unulŭ din membrii guvernului bulgarŭ interpelatŭ fiindŭ asupra acestorŭ atacurĭ precum şi asupra atacurilorŭ contra primului ministru, d. Stambuloff, a datŭ rĕspunsulŭ următorŭ:

Forma guvernului şi originea dinastiei lorŭ în Franţa potŭ ave însemnătate pentru Germania şi Rusia. A pretinde însĕ că originea prinţului Ferdinand neliniştescŭ pe aceste două puterĭ însemneză a'şĭ bate jocŭ de cetitorii sĕi.

Ca şi prinţulŭ de Battenberg, prinţulŭ Ferdinand nu póte fi pe tronulŭ Bulgariei decâtŭ unŭ patriotŭ bulgarŭ. Inrudirea sa cu alte Curţĭ va servi interesele bulgare, pe când tronulŭ bulgarŭ nu póte fi de nicĭ unŭ folosŭ causei orleaniste în Francia.

E cu totulŭ falsă aserţiunea, că prinţulŭ Ferdinand a fostŭ alesŭ prin subterfugiu şi în potriva voinţei deputaţilorŭ. Prinţulŭ Alexandru a făcutŭ sĕ se rĕspândescă prin amicii sĕi o copiă din scrisorile sale, în care elŭ spunea că, décă Bulgarii nu potŭ sĕ aştepte într'unŭ chipŭ nemărginitŭ, trebue sĕ se grăbescă a alege unŭ suveranŭ avendŭ legăturĭ cu curţile suverane, pentru a garanta independenţa Bulgariei. Deputaţii aveau o încredere nemărginită în regenţĭ şi în guvernŭ. Ei ar fi acceptatŭ orĭ-ce prinţŭ propusŭ de către aceştia, şi adĭ suntŭ fericiţĭ că au alesŭ pe prinţulŭ Ferdinand, care rĕspunde pe deplinŭ dorinţelorŭ naţiunei. Alegerea s'a făcutŭ în unanimitate. Chiar oposiţia, în adunarea cea mare, s'a grăbitŭ sĕ ajute ţéra pentru a eşi din situaţiunea sa precară.

Deputaţiunea adunării avea misiunea sĕ mergă la prinţulŭ la Ebenthal şi sĕ-lŭ aducă în Bulgaria. Adunarea a aşteptatŭ la Tîrnova până la primirea înscinţării preşedintelui adunării, că prinţulŭ amânase sosirea sa în Bulgaria până după înţelegerea cu puterile.

Asemenea e falsă aserţiunea, că candidatura prinţului de Coburg fusese încuragiată de Ungaria. Bulgarii n'au de locŭ obiceiulŭ sĕ caute sfaturĭ în străinătate, şi mai puţinŭ încă sĕ asculte pe nisce cavalerĭ de industriă ca faimosulŭ Waldapfel, devenitŭ celebru prin şantagiulŭ sĕu. Waldapfel avu la Sofia relaţiunĭ numai cu Monseniorulŭ Clement şi în Zankoviştĭ.

Guvernulŭ posedă acte autentice care arată, că comitele Huniady a plătitŭ restaurantului Kadak 1500 francĭ ca cheltuelĭ de masă pentru 15 dile.

Aci se crede că Waldapfel a fostŭ trimisŭ la Sofia fără scirea prinţului Ferdinand în scopulŭ de a scóte banĭ dela familia prinţului, în casulŭ când prinţulŭ ar consimţi sĕ accepte coróna ce 'i fŭ propusă în Decemvre de deputaţiunea marei Adunărĭ.

Viena, 25 Decemvre 1887.

(»Coresp. part. a Gaz. Trans.«)

Sĕrbătorile au sositŭ şi se pare că arŭ fi vĕrsatŭ balsamŭ mântuitorŭ în controversa rĕsboinică. Din tóte părţile ne încurgŭ scirĭ îmbucurătóre şi se vorbesce despre regularea cestiunei bulgare, care după părerea generală a fostŭ motorulŭ principalŭ alŭ concentrărilorŭ rusescĭ. Décă aceste scirĭ se vorŭ adeveri, atuncĭ tóte temerile se vorŭ concentra în desvoltarea lucrurilorŭ la multŭ bântuitei Bulgarie. După cum aflămŭ din „Republique Française“ Ţarulŭ s'ar fi esprimatŭ, că dênsulŭ nu doresce rĕsboiulŭ şi tóte încercările de a-lŭ indupleca vorŭ rĕmâne zădarnice, însĕ ar fi decisŭ a face tóte pregătirile, ca fiindŭ atacatŭ sĕ pótă înfrunta rĕsboiulŭ în avantagiulŭ Rusiei.

După cum vedemŭ, tote asigurările de pace au două feţe şi suntŭ de temerĭ urmate.

Apariţiunile acestea mai nouĕ au datŭ unorŭ organe de publicitate ansă, de-a privi rĕsboiulŭ, care a pusŭ întrégа presă şi diplomaţiă europénă în mişcare, ca delăturatŭ. Amarnicŭ ne-amŭ înşela, când amŭ da credĕmêntŭ acestorŭ scirĭ optimistice. — Oficioşii de aicĭ iau numai cu cea mai mare reservă notiţă despre aceste aserţiunĭ şi declară, că n'au nicĭ o cunoscinţă despre schimbarea stării acute.

Nu dubitamŭ nicĭ noi, că caracterulŭ incordării in-

tre Austria şi Rusia se va schimba, păşindŭ la aplanarea stării bulgare. Intrebarea principală însĕ e, că fi-va Rusia aplecată a desarma până când încurcata cestiune bulgară nu va fi resolvată? şi putemŭ noi sci, că Rusia invoi-se-va cu negociări diplomatice, căcĭ guvernulŭ rusescŭ n'a datŭ până acum rĕspunsŭ la notele privitóre la concentrarea trupelorŭ sale Presupunêndŭ chiar, că Rusia ar fi de acordŭ, ca conflictulŭ se se aplaneze, prin resolvarea cestiunei bulgare, putemŭ noi din aceasta deduce, că rĕsboiulŭ ar fi delăturatŭ? Nu s'ar pute nasce din nou complicaţiunĭ, carĭ arŭ provoca nemulţămirea marelui imperiu moscovitŭ?

Deocamdată dér nu putemŭ dice, că situaţiunea s'ar fi schimbatŭ spre bine seu spre rĕu. Rusia nu va desarma şi pericolulŭ esistă încă.

*

Foile germane au întâietatea de-a fi totdeuna mai bine informate de câtŭ ale nóstre. „Kolnische Zeitung“ ne comunică, că diarelorŭ vieneze li s'ar fi interdisŭ din partea procurorului de statŭ orĭ-ce amintire despre mişcările militare, şi 4 regimente de infanteriă arŭ fi primitŭ ordinŭ de a se pregăti pentru plecarea la Krakovia, asemenea s'ar fi avisatŭ vre-o 6 companii de pionerĭ şi o parte din artileriă că în curêndŭ vorŭ ave sĕ plece la Galiţia. Din acestea resultăcă aici sĕ evită totŭ sgomutulŭ prin care s'ar atrage atenţiunea cercurilorŭ rusescĭ.

In dilele din urmă amŭ primitŭ scirĭ despre pregătirĭ militare în Turcia. Acésta ne induplecă a crede, că Turcia prevede complicaţiunĭ în cestiunea bulgară şi se pregătesce pentru eventualitățĭ rĕsboinice. Din „Indépendance Belge“ aflămŭ, că »Standard« a primitŭ o telegramă din Budapesta, prin care se afirmă, că intenţiunile cercurilorŭ mai înalte ungurescĭ suntŭ pacînice, poporulŭ însĕ ar fi de totŭ rĕsboinicŭ dispusŭ. Amŭ vrea sĕ scimŭ ce poporŭ e acela, căcĭ după cunoscinţele nóstre în Ungaria esistă *mai multe popóre*.

Probabilŭ, că Maghiarii în telegrama din cestiune înţelegŭ, ca de comunŭ, sub poporŭ naţiunea maghiară, fără d'a avé în vedere, că poporulŭ maghiarŭ e în minoritate în Ungaria.

Celelalte popóre trebue sĕ ia actŭ despre aceste comunicărĭ, şi sĕ le spună celorŭ din Pesta, că nu suntŭ autorisaţĭ de a împrăştia scirĭ false asupra acelorŭ popóre. Decă vorbescŭ ei despre poporulŭ maghiarŭ fiă precişĭ, şi sĕ lase în pace pe acele popóre, carĭ suntŭ până la inimă sătule de conducerea lorŭ arbitrară politică. Nicĭ aceea nu putemŭ crede, că poporulŭ maghiarŭ ar fi rĕsboinicŭ dispusŭ, căcĭ din starea actuală a poporului maghiarŭ nu putemŭ conchide, că ar ave mare poftă de rĕsboiu. *X.*

SCIRILE DILEI.

Diarele din *Iaşi* spunŭ, că supuşii austro-ungarĭ militarĭ au fostŭ încunosciinţaţĭ sĕ fiă gata d'a veni la corpurile lorŭ în timpŭ de 48 de ore dela primirea ordinului de chemare.

—x—

Cetimŭ în „Sieb. deutsch. Tgbltt“: „La 22 Decemvre a. c. s'a făcutŭ în *Bodŭ* alegerea de întregire a comunităţii. Unirea Româniloru a câştigatŭ lupta. Cei optŭ virilişti aleşĭ suntŭ toţĭ Românĭ, pe când Sasii în desbinarea lorŭ numai unŭ suplentŭ au. Resultatulŭ alegerei e o dovadă viuă despre neunirea Sasilorŭ în Bodŭ. Cu astfelŭ de desbinărĭ, Sasii se află în ajunulŭ unui viitorŭ posomorîtŭ, alŭ peirei lorŭ. Decă Sasii încă în ora a unspredecea nu se vorŭ deştepta şi nu vorŭ renunţa la certele lorŭ, atuncĭ prin propria lorŭ vină dispare pentru totdeuna influinţa lorŭ asupra administraţiunei comunei.“

—x—

După cum cetimŭ în „Familia“, rĕposatulŭ *Iónŭ Mezei*, paroch gr. or. în Oresti, a lăsatŭ în favorulŭ Asociaţiunei transilvane 2000 fl. v. a., pentru care a fostŭ asiguratŭ la banca »Transilvania“.

—x—

In *Crihalma*, comitatulŭ Têrnavei marĭ, precum spunŭ diarele unguresci, mai mulţĭ locuitori s'au rĕsvrătitŭ contra autorităţii locale. Gendarmeria din Cohalmŭ a restabilitŭ ordinea.

—x—

Dreptulŭ de cârciumăritŭ pentru comuna *Roşia* s'a arendatŭ pentru anulŭ viitorŭ cam cu 1300 fl. mai puţinŭ preţŭ ca în anulŭ 1887. Semnŭ, că seu poporulŭ a sărăcitŭ, séu că ómenii s'au lăsatŭ de bĕutură, seu — în fine — că vre-o mistificare jidovéscă este la mijlocŭ.

—x—

Archivarulŭ consistorialŭ *Iónŭ Reou* din Sibiiu a reposatŭ Vinerea trecută, lăsândŭ în doliu pe neconsolabila-i soţiă cu patru copii minorenĭ. Imormêntarea s'a sĕvîrşitŭ Duminecă, în asistenţa unui publicŭ fórte numĕrosŭ. — Fiă'i ţĕrîna uşoră!

—x—

Cu diua de 31 Decemvre n. suntŭ trecuţĭ din reserva armatei permanente în reservă la honvedĭ capelanii cl. II: Neculae *Raţiu*, Ioanŭ *Fodorŭ*, Ambrosiu *Tătarŭ*, Alex. *Costea*, Ioanŭ *Popŭ*, Neculae *Munteanŭ* Alex. *Butică*, şi Macariu *Grozea* la a 21 semibrigadă; Dionisiu *Popŭ*, Parteniu *Grama*, Iosifŭ *Mureşanŭ*, şi George *Crăciunaşiu* la a 22; Zacharia *Sasu*, Vasilie *Muşatŭ*, Ioanŭ *Popilia*, Dionisiu *Aronu*, *Ioachimŭ Ciurea*, Zaharia *Tilicea*, Ioanŭ *Draia*, Dumitru *Şandru*, Iacobŭ *Ghişea*, Galactionŭ *Vasu*, Ioanŭ *Cocanu*, şi Ioanŭ *Ţenţŭ* la a 23.

—x—

D-lŭ *I. A. Dragalina*, fostŭ sub-locotenent de infanteriă în armata austro-ungară, este primitŭ în armata română la regimentulŭ 21 de dorobanţĭ cu gradulŭ şi vechimea ce a avutŭ în armata austro-ungară.

—x—

In comuna *Dobra*, comitatulŭ Hunedórei, *e de ocupatŭ*, cu contractŭ şi cu cauţiune de 100 fl., *postulŭ de magistru postalŭ* cu 220 fl. léfă anuală, 100 fl. cheltuelĭ de cancelariă şi 22 fl., cheltuelĭ de distribuire. Magistrulŭ poştalŭ e obligatŭ a întreţine o căruţă de poşte care se circule între Dobra şi între gara Gurasada de două orĭ pe di. In petiţiune decĭ sĕ se arate ce sumă de banĭ pe anŭ cere concurentulŭ ca cheltuelĭ pentru acéstă espediţiune.

—x—

In *Crihalma* a arsŭ şura lui George Onca. Paguba e de 150 fl. Şura n'a fostŭ asigurată.

—x—

In 24 Decemvre n. unŭ sĕrmanŭ păstorŭ cu numele *Ioanŭ Pascu* din comuna *Săndu*, de lângă Turda, se dusese cu două capre ale sale ca sĕ le pască pe vêrfulŭ renumitei despicăturĭ dela Turda, numită »Cheia Turdii“. Caprele cădură între nisce stâncĭ de unde nu puteau eşi. Loculŭ era periculosŭ, dér sĕrmanulŭ Pascu se decise cu tóte acestea sĕ'şĭ scape caprele. Elŭ se legă peste mijlocŭ cu o funiă lungă şi lăsă unui consoţ alŭ sĕu sĕ-lŭ slobódă cu încetulŭ în adâncimea dintre stâncĭ, unde căduseră caprele. Soţu-sĕu se obosì dela o vreme şi scăpândŭ din mână capĕtulŭ funiei, nefericitulŭ păstorŭ cădu în adâncime, unde momentanŭ murì. Caprele şi astădĭ suntŭ în loculŭ unde au cădutŭ.

—x—

Regina României a tradusŭ în nemţesce frumosulŭ opŭ alŭ lui Pierre Lotis: »Les pêcheurs d'Islande“ (Pescarii din Islanda). Lucrarea a apărutŭ deja acum câteva dile în editura unui librarŭ din Lipsca.

—x—

Se vorbesce, că *Rusia* ar fi opritŭ din nou esportulŭ de cai.

—x—

„Epoca“ asigură, că *puscile cu repetiţiune pentru armata română* suntŭ deja mai de multŭ comandate şi că ar fi şi începutŭ a se preda din Danţigŭ.

—x—

„Monitorulŭ Oficialŭ“ din *Bucurescĭ* publică legea prin care se dispune că: Din clasa anului 1888, se vorŭ chema sub drapele 16.500 tinerĭ pentru armata permanentă, 3.000 tinerĭ pentru călăraşĭ cu schimbulŭ; ér restulŭ clasei, deducêndu-se cei dispensaţĭ, se vorŭ înscrie între dorobanţiĭ cu schimbulŭ, potrivitŭ disposiţiunilorŭ legei de recrutare. Recrutarea se va face şi contingentulŭ se va chema conformŭ legei asupra recrutărei şi conformŭ cu cele prevĕdute în legea asupra organisărei puterei armate.

—x—

Principele Baldouin, moştenitorulŭ corónei belgiane, propunêndu'şĭ a face o călĕtoriă prin Europa, va fi, se dice, pe la mijloculŭ lunei lui Ianuariu óspele regelui României.

—x—

D-lŭ *M. Cogălniceanu* a dăruitŭ Academiei române mai multe opere de o mare valóre.

—x—

P. S. S. Melhisedecŭ, episcopulŭ de Romanŭ, va fi trimisŭ în misiune sciinţifică la Varşovia, pentru a studia documente privitóre la istoria României.

Incunosciinţare.

Din incidentulŭ *jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“* constituindu-se aicĭ în Braşovŭ unŭ comitetŭ pentru arangiarea acestei serbărĭ *în séra de 31 Decemvre 1887* şi în diua de *1 Ianuarie 1888* stilŭ vechiu, se aduce acésta la cunoscinţă publicului românŭ cu învitare de a lua parte la acéstă serbare.

Acei onoraţĭ Domnĭ, carĭ voiescŭ sĕ ia parte la acéstă serbare, suntŭ rugaţĭ sĕ binevoiască a încunosciinţa pe subscrisulŭ preşedinte alŭ comitetului arangiatorŭ *până în 26 Decemvre 1887* st. v., spre a se puté lua disposiţiile necesare.*)

Braşovŭ, în 14 Decemvre 1887.

Vasile Voina,
preşedinte.

O scurtă privire

peste viéţa şi faptele Teologilorŭ românĭ centralĭ.

II.

Periodulŭ alŭ doilea, alŭ înflorirei
dela 1861—1873.

In acéstă periodă activitatea tinerimii nóstre şi-a ajunsŭ zenitulŭ mărirei sale. Diliginţa la dênsa a suplinitŭ geniulŭ, er însufleţirea de care se înflăcărau pepturile lorŭ june ii făcea sĕ-şĭ privéscă stadiulŭ lorŭ pămênteanŭ din unŭ punctŭ de vedere mai sublimŭ, mai dumnedeiescŭ. Da, căcĭ însufleţirea — fructulŭ unei inimĭ marĭ — e o astfelŭ de scînteia cerescă, care tóte facultăţile şi puterile nóstre le potenţéză, îndemnându-ne la o activitate extra-ordinară, la fapte marĭ, carĭ stârnescŭ mirare până şi în cele mai de apoi timpurĭ. In-

*) Celelalte diare române suntŭ rugate sĕ binevoéscă a reproduce acéstă încunosciinţare. V. V.

(7) **FOILETONU.**

„PĂRINŢII PATRIEI“.

— Epopeă —

Unii se lovescŭ cu pumnii, ér unii de capŭ se tragŭ,
Şi fără nicĭ o controlă forte bine se *distragŭ*...
Unii ér se dau pe luptă şi amarŭ se svêrcolescŭ,
Şi trântindu-se, vedĭ bine, ei pe josŭ se tăvălescŭ.
Voindŭ unulŭ sĕ'i despartă primesce o lovitură
Preste faţă ca rĕsplată, de'i sboră dinţii din gură.
Spargŭ fereştri, réstornŭ mese, vinulŭ curge, curge vale,
Toţĭ de zémă şi de carne îşĭ mânjescŭ hainele sale.
Vĕdêndŭ scena ospĕtarulŭ şi dómna ospătărésă,
Madama fiindŭ muiere — nu-i mirare — leşinase,
Ospĕtarulŭ avêndŭ însĕ fire tare de bărbatŭ,
Fuge iute la controlă, fuge gróznicŭ spăriatŭ,
Căpitanulŭ nu-i acasă şi domnulŭ judecătorŭ
Se ospĕtau forte bine la banchetulŭ domnilorŭ.
Ce sĕ facă ospĕtarulŭ? Se duce chiar în salonŭ,
Unde scena o descrie cu unŭ lamentabilŭ tonŭ...
Domnii toţi cu voiă bună, toţĭ se ospĕtau fierbinte,
Mulţĭ gândeau că ospĕtarulŭ doră e smintitŭ la minte...
„Domnilorŭ vĕ rogŭ acuma,“ strigă tare desperatŭ,
»Am o perdere grozavă, vandalismŭ înfricoşatŭ,
„Tote mi-le-au spartŭ în casă, pare c'au înviatŭ Goţii
„Oh! Vĕ rogŭ fiă vĕ milă, vĕ rogŭ sĕ veniţĭ cu toţii,
»Sĕ vĕdeţi paguba mare şi cumplita devastare,
„Sĕ pedepsiţĭ pe mişeii şi sĕ'mĭ daţĭ desdaunare.“
Audindŭ acestea domnii, séu din pofta curiósă,
Seu chiarŭ şi din datorinţă, mergŭ la scena scandalósă,
Şi căpitanulŭ demandă sĕ vină făr' amânare
O companiă care sĕ pună capĕtŭ la încăerare.
Domnii alergă la scenă, ostaşii toţĭ la momentŭ
Iau sabia, baioneta dicêndŭ câte-unŭ „sacrrament!“
Pe aceştia'i urméză o mulţime de poporŭ,
Mergŭ cu toţii ca sĕ vedă curiosulŭ ciorobоrŭ.
Ajungêndŭ ei la *teatru*... ce sĕ vedĭ şi ce sĕ credĭ?
Actorii toţĭ dispăruse... au săritŭ ca nisce edĭ,
Ei fugiseră din sală pe ferestri ca pe uşĭ,
Sala era totă golă, devastată ca de Pruşĭ.
Madama, ce se tredise din amara'i leşinare,
Primesce judecătorii cu o tristă lamentare,
Mergŭ judecĕtorii 'n sală, mergŭ cu toţii ca sĕ védă,
Şi vĕdêndŭ chaosulŭ mare dênşii chiar se disgusteză..,
Lipsa totală de óspeţĭ datu-le-a ocasiune
Sĕ pótă privi cu toţii trista devastaţiune:
Mobile, vase sfĕrmate, risipite prin chiliă,
Şi pe josŭ curgeau vĕrsate: zémă, vinŭ, sânge, rechiă.
Ospĕtarulŭ şi madama ér începŭ ieremiada,
Ameninţărĭ, rugărĭ multe înşirau totŭ cu grămada.
Atuncea judecătorulŭ, în treburĭ d'astea umblatŭ,
Prin două vorbe secrete.. îndată i-a împăcatŭ.
Şi după aceste *glume*, éră se 'ncepe şedinţa,
La casa comitatensă mergŭ cu tótă diliginţa,
Mergŭ cu vuietŭ şi cu sgomotŭ taberile separate.
Se ivesce o ceată mică din o parte de cetate,
Venea linŭ, în rênduială, cu alŭ sĕu conducĕtorŭ,
Către tabĕra mai mică.. ce-augurŭ favoritorŭ!
Din tabĕra naţiunei ii chiamă cu bucuriă,
Cei din tabĕra domnéscă ameninţă cu mâniă.
Ca sĕ nu erumpă éră vre-o luptă grea turbată,

trebaţĭ istoria şi desfideţi-mě, decă nu cumva prin însufleţire au devenitŭ Grecii şi Romanii marĭ. Insufleţirea tóte le are, tóte le póte şi tóte le învinge. Şi eu nu doreseŭ nimicŭ scumpei mele naţiunĭ române, căcĭ tóte le are, singură inima mare, însufleţirea, acésta-i lipsesce, acésta i-o dorescŭ.

Sě revinŭ: In anulŭ 1861—62 se reformeză, „biblioteca naţională" în „Societatea bisericéscă-literară a teologilorŭ românĭ din Seminarulŭ gr. c. vienesŭ la S. Varvara".

Étă cum, aprobândŭ statutele acelei societăţĭ a întêmpinatŭ biserica şi respective prelaţii noştri de atuncĭ pe tinerii muncitorĭ în acéstă direcţiune:

— »Fiindŭ zelulŭ şi scopulŭ, carele şi l'a propusŭ têněrulŭ Clerŭ g. c. din C. R. Seminariulŭ centralŭ dela S. Varvara din Viena întru formarea Societăţii bisericescĭ literare pre măreţŭ şi laudabilŭ: Statutele acestea, din treidecĭ şi patru §§. stătătóre, şi noi părintesce şi cu bunăvoire, însě totŭ cu acelŭ adausŭ le aprobămŭ şi le întărimŭ din partea nóstră, ca alacerile şi ocupaţiunile acestei Societăţĭ nicĭ de câtŭ sě nu prejudece séu sě răpéscă timpulŭ tinerimei şi mai cu sémă a individului, carele după §. 13 va duce oficiulŭ de secretarŭ séu notarŭ pentru studiele şi obligămintele ordinare şi principale a cursului învěţămintelorŭ teologice, pentru care suntŭ trimişĭ. — Éră §. 15 litera S. aşa sě se modifice, ca raţionantele cassarŭ a proventelorŭ în tótă luna, când după §. 21, se vorŭ ţine şi şedinţele ordinare şi nu numai la capětulŭ anului sě-şĭ dea raţiunile sale. — Viena 26 (14) Noemvre 1861 Alexandru St. Sulucz m. p. A. Episcopulŭ şi Metropolitulŭ Albei Iulie.

Aceste statute din §§. 34 stătătóre ale Societăţii „bisericescĭ-literare," în care clerulŭ têněrŭ românĭ gr. cat. s'a coadunatŭ, cu bucuriă indestulitóre cetindu-le, sub acele expresse condiţiunĭ, sub carĭ Presinţitulŭ şi Prealuminatulŭ Domnŭ Archiepiscopŭ şi Metropolitŭ alŭ Albei-Iulie pre acelea le-a aprobatŭ, şi Noi le aprobămŭ. Viena, în 11 Augustŭ 1862. Ioanŭ Alexi m. p. Episcopulŭ Gherlei.

Subsemnatulŭ cu bucuriă aprobezŭ aceste statute, oftândŭ binecuvêntare dumneḑeéscă la acéstă întreprindere forte salutară. Viena, 5 Iuliu 1864. Iosifŭ Papp Szilágyi m. p. Episcopulŭ Oradei marĭ.

In acestŭ scurtŭ periodŭ de prosperitate Societatea teologilorŭ românĭ centralĭ a înavuţitŭ literatura română cu opurĭ şi respective traducerĭ din sfera sciinţelorŭ teologice forte însemnate, dintre carĭ amintimŭ: „Fabiola" Catechismulŭ lui Deharbe şi pare-ni-se totŭ din acesta amŭ vĕḑutŭ unŭ valorosŭ şi voluminosŭ manuscriptŭ până astăḑĭ netipăritŭ încă în teca bibliotecei teologilorŭ românĭ centralĭ din Pesta.

Din acéstă periodă cu aměnunte nu putemŭ serví. Ce sě-i facĭ, aşa-i firea Românului, elŭ când póte *tace* şi *face*, cu atâta mai tare însě *ţine minte* şi increstă pe răvaşŭ pe cei ce-lŭ împedecă în pacînica şi legala lui lucrare, precum se vede din:

III.

Periodulŭ alŭ treilea, alŭ agoniei, 1873 până astăḑĭ.

In luna lui Iulie 1873, când tinerii românĭ din Seminariulŭ centralŭ din Viena erau gata sě plece acasă cu finea anului scolasticŭ, observându-se unele semne, ce arătau cu óre-care probabilitate strămutarea teologilorŭ gr. c. românĭ din Seminariulŭ dela S. Varvara, s'a alesŭ o comisiune din sînulŭ teologilorŭ de 4 membri, pentru fiecare diecesă câte unulŭ, cu insărcinarea de-a se pune în conţelegere cu Ilustrităţile Sale prelaţii românĭ şi a-i ruga sě-i sprijinéscă spre a se pute restatori »Societatea literară-bisericéscă dela Viena" şi în Seminariulŭ unde vorŭ fi de nou dispuşĭ, adecă în Seminariulŭ centralŭ rom. cat. din Pesta. S'au şi presentatŭ membrii comitetului pre la Episcopii lorŭ proprii, carĭ le-au şi promisŭ din parte-le totŭ ajutorulŭ posibilŭ. Au fostŭ însě siliţĭ a şĭ sista activitatea aci, pentru că paşii ce ar fi fostŭ sě se facă în însuşĭ meritulŭ causei cereau timpŭ ceva mai multŭ şi cunóscerea câtŭ de-a měrunţită a condiţiunilorŭ între carĭ aveau sě fie puşĭ în noulŭ Seminariu.

Vine luna lui Octomvre 1873 în care teologii românĭ din Viena aveu sě se întêlnéscă în Seminariulŭ centralŭ din Pesta. Din câţĭ au fostŭ însě nu se iviră aci decâtŭ 8, căcĭ afară de 3 inşĭ, carĭ absolvaseră, ceialalţĭ furǎ dispuşĭ la seminariulŭ din Strigoniu şi Oradea mare după principiulŭ »divide et impera".

Indată ce se adună acestŭ restŭ de tinerĭ românĭ în seminariulŭ pestanŭ, începură a medita asupra modului cum ar fi a se esopera esistenţa societăţii. Se alese din nou unŭ comitetŭ spre acestŭ scopŭ, în care erau representaţĭ şi vechii teologĭ românĭ din Pesta. Acestŭ comitetŭ şĭ-a începutŭ activitatea sa în conţelegere cu toţĭ ceilalţĭ teologĭ românĭ. Nisuindu-ne a rěmâne cu totului totŭ obiectivĭ, lăsămŭ în voia sa pe iubitulŭ lectorŭ de a se pronunţa preste sinceritatea, independenţa şi îndemnurile ce au condusŭ pre Eminenţa Sa primatele în rĕspunsulŭ *negativŭ* ce ne-a datŭ la cererea nóstră; aflămŭ însě de lipsă a premite unele precedinţe séu fapte semnificative, carĭ vorŭ da sě înţelegă la cei ce vorŭ voi a înţelege: ce a fostŭ causa principală, că nisuinţele nóstre multe, puţine, au avutŭ atâtŭ de puţinŭ efectŭ! (Va urma.)

Seceaniu (Bănatŭ) la 14/26 Dec. 1887.

Onorată Redacţiune! In preţuitulŭ ḑiarŭ, ce-lŭ redigeţi Nrulŭ 273 a. c. după „Kolozsvár" aţi reprodusŭ unŭ scurtŭ raportŭ despre alegerea de preotŭ în comuna „Ghirocŭ" din comitatulŭ Timişiu. Ca unulŭ, care sunt şi eu atinsŭ în raportulŭ foiei unguresci, vinŭ ca celŭ mai competentŭ a da următórele deslușirĭ spre chiarificarea adevěrului şi orientarea publicului:

Nu este adevěratŭ, că Ilustritatea Sa Domnulŭ Episcopŭ Ioanŭ Meţianu nu a voitŭ sě-lŭ sânţéscă de preotŭ pre Trifŭ Petcu pentrucă a luatŭ de soţiă o unguróică de confesiunea romano-catolică, şi i-a denegatŭ intrarea în oficiu, până când alésa lui nu se va întórce la religiunea gr. orient., pentrucă Ilustritatea Sa până aci nicĭ nu a sciutŭ, că însuratu-sa Petcu séu nu şi pentrucă causa lui nicĭ nu venise, nicĭ nu se pertractase în Consistorŭ, éră alesa lui Petcu trecuse cu multŭ mai nainte la religiunea nóstră.

Nu este adevěratŭ mai departe, că Ilustritatea Sa m'a trimisŭ ca sě întrebŭ pe alegětorĭ décă se ţinŭ de alegerea făcută, ci m'a trimisŭ sě cercetezŭ protestulŭ minorităţii contra alegerei de preotŭ a lui Petcu, care minoritate fiindŭ bine presentată şi disciplinată, la sosirea mea, „prin nerecomandabila purtare şi strigătulŭ sěu „nu ne trebue pe Petcu de preotŭ!", deră nu că „nu ne trebue nouě femeiă de ungurŭ," a zădărnicitŭ scopulŭ exmisiunei mele.

Nu e adevěratŭ mai încolo nicĭ aceea, că partida lui Petcu a trebuitŭ sě o ia la sănětósa din biserică, ameninţându-lŭ chiarŭ şi pe elŭ cu loviturĭ, pentru că Trifu Petcu nicĭ nu a fostŭ de faţă, nicĭ nu s'a aflatŭ în ḑiua aceea în Ghirocŭ, ci era dusŭ la socrii sěi în Aradŭ.

Deră nicĭ aceea nu e adevěratŭ, că s'a născutŭ bătaiă, spargere de capete şi sdrobiturĭ de nasurĭ; şi în privinţa acesta mě provocŭ la minoritatea însěşĭ sě mărturiséscă de este acésta adevěratŭ, séu nu.

Din premise se vede, că autorulŭ şi scriitorulŭ acelorŭ rěndurĭ trimise lui „Kolozsvár«, a scrisŭ în necunoscinţă de causă, şi cu intenţiune de a seduce opiniunea publică, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că pe mine mě numesce protopopŭ, în locŭ de preotŭ şi asesorŭ consistorialŭ, éră conumele meu în locŭ de »Damşia«, mi 'lŭ detorchéză în »Domşia.«

Vě rogŭ sě binevoiţĭ a da locŭ acestei rectificărĭ, în interesulŭ adevěrului, în preţuitulŭ D-vóstrě ḑiarŭ, asigurându-vě de deosebita mea stimă, ce vi-o păstrezŭ.

Ioanŭ Damşia
preotŭ şi asesorŭ consistorialŭ.

Scirĭ poliţienescĭ. — In nóptea de 24 spre 25 Decemvre n., calfa de zidarŭ Albert Kosza, deja pedepsitŭ pentru furtŭ, înscena într'o grădină de pe Livadea poştei, cu tovarăşii sěi cu carĭ chefuia, o bătaiă, care luă astfelŭ de dimensiunĭ, încâtŭ trebuĭ sě intervină patrula poliţienéscă. Bătăuşulŭ, care rănise greu pe soţii sěi, fŭ predatŭ autorităţii competente spre a-lŭ pedepsi.

La 25 Dec. n. séra, între 6—7 óre, băcanulŭ de měrunţişurĭ Beniamin Clopoţanu din Tohanulŭ-vechiu a provocatŭ în birtulŭ lui George Kleess din Braşovu-vechiu unŭ scandalŭ, din care causă a fostŭ aruncatŭ afară de către birtaşŭ cu câţiva óspeţĭ. Ca sě'şĭ rěsbune, băcanulŭ se duse la carulŭ sěu ce se afla în uliţă, îşĭ luă revolverulŭ, îlŭ încărcă cu glonţŭ şi ameninţă pe birtaşŭ că-lŭ împuşcă. Patrula poliţienéscă alergândŭ acolo, îlŭ desarmă şi-lŭ arestă, ca sě i se rěcoréscă sângele.

Ioh. Binder şi Peter Steiner, aflătorĭ în serviţiu ca visitii la întreprinḑětorulŭ curăţirei latrinelorŭ S. Mark, furară dintr'unŭ grajdŭ neînchisŭ slugei economului de aci I. Lukas îmbrăcăminte în valóre de 4 fl. 80 cr., stăpânului acestuia păturĭ de cai în preţŭ de 5 fl. şi obiectele furate le vêndură pentru câţiva crucerĭ în Braşovu-vechiu şi în Bluměna. Hoţii mărturisindŭ furtulŭ, au fostŭ predaţĭ judecătoriei pentru a'i pedepsi.

Turburărĭ de studenţi în Rusia.

Turburările de studenţĭ s'au comunicatŭ cu mare repeḑiciune la tóte scolele superióre din Rusia. Toţĭ suntŭ revoltaţĭ de chipulŭ degradatŭ cu care suntŭ trataţĭ.

In Petersburg studenţii au făcutŭ manifestaţii pentru a cere eliberarea colegilorŭ lorŭ arestaţĭ. Ei au încungiuratŭ pe rectorulŭ lorŭ, l'au insultatŭ şi l'au ameninţatŭ cu mórte. Prefectulŭ poliţiei (generalulŭ Gresser) intervenindŭ spre a face linişte, a fostŭ batjocuritŭ. I s'a strigatŭ de tóte părţile: „Eşti beatŭ!.." Elŭ fŭ în fine nevoitŭ sě promită punerea în libertate a câtor-va din studenţĭ.

In Moscova între studenţii greu răniţĭ cu ocasia ultimelorŭ turburărĭ, e şi fiulŭ prinţului Dolgoruki, guvernatorulŭ oraşului.

Aceste turburărĭ suntŭ semnulŭ unei agitaţii marí, dér încă surde. Incredinţa-se-va odată guvernulŭ rusŭ. că cu mijlóce represive e imposibilŭ sě se înăbuşiască o astfelŭ de mişcare?

Unŭ cadou de anulŭ nou.

Guvernulŭ germanŭ prepară socialiştilorŭ unŭ interesantŭ cadou de anulŭ nou, şi anume o revisiă a legei în contra socialiştilorŭ. Revisia s'a făcutŭ deja de către consiliulŭ federalŭ şi rěmâne ca după sěrbătorĭ sě fiă presintată Reichstagului.

După noua lege, socialiştii vorŭ pute fi espulsaţĭ din totŭ imperiului germanŭ. Pentru a se lua aceste měsurĭ, măcarŭ în aparenţă, caracterulŭ arbitrarului celui mai odiosŭ, se va ḑice că: numai acei socialiştĭ vorŭ pute fi espulsaţĭ din imperiu, carĭ au fostŭ deja condamnaţĭ odată pentru călcarea legii contra socialiştilorŭ séu pentru participare la vre-o societate secretă.

Nu e însě deputatŭ socialistŭ în parlamentulŭ germanŭ şi în genere socialistŭ germanŭ mai de valóre, care sě nu fi fostŭ vre-o dată condamnatŭ. Ceea ce li se va întêmpla prin urmare e evidentŭ.

Ḑiarele conservatóre aducŭ deja guvernului tămâie pentru aceste disposiţii fără sufletŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUCURESCĬ, 29 Decemvre. — Camera a primitŭ cu 92 contra 7 voturĭ convenţiunea prin care se reguléză graniţele dintre România şi Austro-Ungaria.

SOFIA, 29 Decemvre. — In şedinţa secretă a Sobraniei s'au încuviinţatŭ unanimŭ 22 milióne cerute de ministrulŭ de rěsboiu pentru scopurĭ de apěrare a litoralilorŭ.

BERLINŬ, 29 Decemvre. — „Tagblatt" declară, că articulii din „Kölnische Zeitung" (privitorĭ la prinţulŭ bulgarŭ Ferdinand) nu suntŭ inspiraţĭ de principele Alexandru de Battenberg.

DIVERSE.

O statistică. — Iată numěrulŭ cailorŭ, catârilorŭ şi măgarilorŭ, de carĭ potŭ dispune unele state din Europa în timpŭ de rěsboiu: Rusia 21,570,000; Austro-Ungaria 3,500,000; Germania 3,500,000; Francia 2 800,000 cai şi 300,000 catârĭ; Anglia 2,790,000 cai; Spania 680,000 cai şi 2,300,000 catârĭ; Suedia şi Norvegia 600,000; Belgia 3?0,000, Danemarca 300,000; Olanda 120,000; Portugalia 88,000 cai şi 50,000, catârĭ şi măgarĭ.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu.**

Preşedintele dispune cu o voce îndesată,
Către diregětorĭ ḑice: »Păziţĭ ordinea cea bună...
»Nu vedeţĭ ameninţarea câtŭ de amarŭ mai rěsună?.
»Vedeţĭ voi ceata ce vine? Mě temŭ de confusiune...
Sě 'ngrijéscă de ordinela ai sěi de nou dispune......
Céta vine, e aprópe, vine cu însufleţire,
O primescŭ cu bucuriă, dér vai! ce desamăgire!
Contrarii vreu sě erumpă cu o groznică furóre,
Sě se încungiure dar'o catastrofă ngrozitóre,
Doi gendarmĭ se ducŭ acuma, ei se ducŭ la cétă mică:
„Pentru-ce tulburaţĭ pacea, o! voi ómenĭ de nimică?!"
„Noi," ḑise conducětorulŭ, „amŭ venitŭ la votisare,
„Vorbele tale nedrepte suntŭ pline de vătămare,
„Noi ţinemŭ ordinea bună, nu ameninţămŭ pre nime."
Acum sě veḑĭ nedreptate, acum se vedeţĭ cruḑime:
„Pentru voi era sě 'ncépă o luptă înfricoşată,
„Jucaţĭ pe nevinovatulŭ, dup'a vóstră judecată...«
Conducětorulŭ cu céta suntŭ luaţĭ mânaţĭ nainte,
Protestarea şi rugarea rěmânŭ deşerte cuvinte....
Ei din convoiulŭ celŭ mare suntŭ conduşĭ în închisore,
— Ca sě nu mergă la urnă, ci sě şédă la rěcóre.
Va fi bine nimerită aicea la acestŭ locŭ.
O fabulă renumită dela vestitulŭ Esopŭ:
„La unŭ rîu sě béie apă a venitŭ lupulŭ setosŭ,
»La acelaşĭ rîu ajunse şi mielulŭ, dér mai în josŭ.
»Pentru-ce îmĭ tulburĭ apa? ḑise lupulŭ către mielŭ,
»Vrêndŭ sě aibă ocasiune a se acăţa de elŭ.
„Sě o tulburŭ nu se se póte," grăi mielulŭ blândŭ fricosŭ,
»Scii că apa dela tine vine la mine în josŭ?«
„Eh atuncĭ," mai ḑise lupulŭ, „după cum mi-aducŭ aminte,
„Scii că tu mě înjuraseşĭ cu şése lunĭ mai nainte!?«
„Ce vorbescĭ tu měi lupule? Asta nu e de creḑutŭ,
Cu şése lunĭ mai nainte, eu nicĭ nu eramŭ născutŭ,"
„Tacĭ odată,« ḑise lupulŭ, cătrănitŭ, înfuriatŭ,
»De sigurŭ mĭ-aducŭ aminte, tatălŭ těu m'a înjuratŭ!"
Când lupulŭ aceste vorbe către bietulŭ mielŭ grăesce,
Cu o mórte violentă şi injustă-lŭ pedepsesce.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Decemvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	96.45
Rentă de hârtiă 5%	80.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	93 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 25
Bonurĭ rurale ungare	100 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 —
Bonurĭ rurale transilvane	101 —
Bonurĭ croato-slavone	101 —
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 —
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.50
Renta de hârtiă austriacă	76.50
Renta de arg. austr.	79.20
Renta de aurŭ austr.	107 90
Losurile din 1860	137 75
Acţiunile băncei austro ungare	858 —
Act. băncei de creditŭ ung.	270.—
Act. băncei de creditŭ austr.	269.90
Argintulŭ — Galbinĭ împărătescĭ	6 01
Napoleon-d'orĭ	10 04
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	125 90

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 14 Decemvre st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	$93^1/_2$	$9\cdot{}^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	$91^3/_4$	$92^1/_4$
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	$87^1/_2$	$88^1/_2$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.^1/_4$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 29 Decemvre st. n. 1887.

	Cump.		Vend.
Bancnote românescĭ	Cump. 8.43		Vend. 8.55
Argint românesc	» 8.40		» 8.43
Napoleon-d'orĭ	» 10.03		» 10.05
Lire turcescĭ	» 11.27		» 11.30
Imperialĭ	» 10.26		» 10.29
Galbenĭ	» 5 90		» 5.92
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	» 101.—		» 102.—
„ » „ 5%	„ 98.—		» 99.—
Ruble Rusescĭ	» 109.—		» 110.—
Discontulŭ	» $6^1/_2$—8% pe anŭ.		

Brassó vármegye alispánjától.

Sz. 11.918/1887.

Hirdetmény.

Brassó vármegye törvényhatóságának közigazgatási árva és gyámhatósági, valamint a mérték hitelesitő hivatalainál az 1888 évben szükségeltető körülbelül 415 köbméter száraz büktüzifa szállitásának biztositására f. é. Deczember hó 16 tartott verseny tárgyalás eredménye a kivánalmaknak meg nem felelvén, f. hó 29-én d. e. 10 órakor az alispáni hivatalnál ujabbi versenytárgyalás fog megtartatni, melyre a versenyezni kivánok oly hozzáadással értesittetnek, hogy az 52 frt, bánatpénzzel terhelt 50 kros bélyeggel ellátott zárt irás- beli ajánlatukat fennti nap és óráig adják az álispáni hivatalnál annál inkáb is be, mivel 10 orán túl beadott ajánlatok nem fognak tekintet be vétetni.

A szállitási feltételek mai naptól kezdve a hivatalos órákban az alispáni kiadó hivatalánál betekinthetők.

Brassó, 1887. Deczember hó 23-án.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

2—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 oră 55 minute după amédi.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédi.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédi.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amed.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédi.
c) „ „ în *Secuime* (S. Georgi): 1 oră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédi.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Secuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Publicaţiunile „CANCELARIEI NEGRUŢIU,“

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerĭ de câte $1^1/_2$—$2^1/_2$ cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suvenirĭ de călĕtoriă ş. a. — Mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scientifice, cu reflesiune le cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin umorŭ dulce şi satiră alesă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieţei; şi peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în timbre poştalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică şi literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broşurĭ lunare de câte $2^1/_4$—$3^1/_4$ cóle; şi publică articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestia mulţime de predice pe dumínecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice şi scientifice-literarĭ. — Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruţiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vêndare şi următórele cărţĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „**Idealulŭ pierdutŭ**“ — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Nuvelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei francese. Preţulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Hermann şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr,

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vinceţiu Nicoră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa séu **Cloşca cu puii ei de auru** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Apologiă Discusiunĭ filosofice şi istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere invederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Opŭ completŭ) Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ Cartea I. II. III. IV. cuprindendŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industria, comerciu şi chemiă, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preţulŭ 30 cr.

Nu me uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeşti forte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicţiunei sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Preţulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.